

Zeměpis

Zeměpis	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence k podnikavosti • Kompetence k učení • Kompetence digitální 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
Tematický celek - Vesmír a Země jako vesmírné těleso		
<p>porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p>	<p>Podle fotografií rozezná vesmírné objekty či technické vynálezy Nakreslí postavení objektů při geocentrickém a heliocentrickém názoru Pracuje s mapou hvězdné oblohy a rozezná nejnámější souhvězdí Vyjmenuje a vysvětlí rozdíly mezi objekty pohybující se otevřeným vesmírem Objasní důsledky dopadu vesmírných těles pro planetu Zemi Převádí v jednotkách vesmírné vzdálenosti Definuje vlastnosti terestrických a plyných planet Vytvoří Vennův diagram mezi Zemí a Měsícem Vyjmenuje pohyby Země a z nich plynoucí důsledky Počítá a zakresluje úhel dopadu slunečních paprsků na zemský povrch Vypočítá pásmový čas Kombinuje na příkladech pásmový čas s mezinárodní datovou hranicí Prokáže na konkrétních příkladech tvar Země Na základě sledování filmu objeví a popíše příčiny dmутí na Zemi Posoudí význam slapových jevů pro život na Zemi</p>	<p>big bang vesmír hvězda meteoroid meteorit meteor kometa měsíc souhvězdí geocentrický a heliocentrický názor družice světelný rok astronomická jednotka NASA gravitační síla planeta terestrické planety plynné planety Měsíc Slunce sluneční soustava oběžná dráha rotace pásmový čas mezinárodní datová hranice příliv odliv</p>

Zeměpis	1. ročník	
		hluché dmutí skočný příliv
Tematický celek - Kartografie		
<p>orientuje se s pomocí map v krajině</p> <p>používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<p>Definuje rozdíly mezi mapou, glóblem a 3D modelem</p> <p>Určí světové strany bez použití buzoly nebo kompasu</p> <p>S využitím atlasu světa určí zeměpisnou délku a šířku vybraných lokalit</p> <p>Zhodnotí výhody a nevýhody používaných kartografických děl – mapa, glóbus, 3D model</p> <p>Interpretuje výškopis dle vrstevnic a hypsometrie</p> <p>Na základě kartografických znalostí počítá délky a plochy v mapě</p> <p>Určí pochodový úhel (azimut)</p> <p>Řeší úkoly spojené s turistickou mapou</p> <p>Vyhodnotí informace z topografické mapy</p> <p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině</p> <p>Využívá v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p> <p>Rozezná rozdíly mezi obecně zeměpisnou a tematickou mapou</p> <p>Informace z tematické mapy převede do krátkého komentáře</p> <p>Odůvodní použití kartografické metody v tematické mapě</p> <p>Na základě tabulky vytvoří dvěma metodami tematické kartografie odpovídající mapu</p> <p>Rozlišuje základní metody tematické kartografie</p> <p>Pracuje s buzolou či kompasem a určuje azimut</p> <p>Aktivně pracuje s internetovými mapami a portály</p>	<p>mapa glóbus 3D</p> <p>model atlas</p> <p>letecký snímek</p> <p>družicový snímek</p> <p>kartografická síť</p> <p>zeměpisná délka</p> <p>zeměpisná šířka</p> <p>GIS</p> <p>výškopis</p> <p>polohopis</p> <p>měřítko</p> <p>legenda</p> <p>stupeň</p> <p>minuta</p> <p>turistická mapa</p> <p>buzola a kompas</p> <p>azimut</p> <p>GPS</p> <p>kartogram</p> <p>kartodiagram</p> <p>lokalizovaný diagram</p> <p>tečková metoda</p> <p>areálová metoda</p> <p>metoda pohybových čar</p> <p>metoda anamorfózy</p> <p>buzola</p> <p>kompas</p> <p>azimut</p> <p>turistická mapa</p>
Tematický celek - Obyvatelstvo světa		
<p>analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa</p> <p>čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje</p> <p>lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji</p>	<p>Pracuje s tematickou mapou – lokalizuje jádrové a periferní oblasti světa</p> <p>Pracuje s tabulkou nejlidnatějších států světa, porovná, jak se měnilo jejich postavení od minulosti do současnosti a vyvozuje z toho závěry</p> <p>Vyčte informace z grafu – věkové pyramidy vybraných států – odvodí vývoj počtu obyvatel do budoucnosti</p> <p>Popíše rozdíly ve věkových pyramidách vyspělých a</p>	<p>demografická revoluce</p> <p>natalita</p> <p>mortalita</p> <p>přirozená měna</p> <p>obyvatelstva</p> <p>přirozený přírůstek</p> <p>přirozený úbytek</p> <p>rasa</p>

Zeměpis	1. ročník	
	<p>rozvojových států</p> <p>Tvoří věkovou pyramidu z tabulkových údajů</p> <p>Vysvětlí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva, svá tvrzení zdůvodní</p> <p>Rozlišuje obyvatelstvo podle určujících biologických znaků (pohlaví a věk) a porovnává je s délkou jiných organismů na světě.</p> <p>Hledá a analyzuje příčiny růstu počtu obyvatel na Zemi v historických souvislostech</p> <p>Interpretuje graf demografické revoluce</p> <p>S pomocí internetu počítá a doplňuje pracovní list</p> <p>Vybere určité charakteristiky o jednotlivých náboženstvích světa</p> <p>V atlase vyhledává hlavní skupiny národů, určené podle jazyků a z nabídky vybere příčiny vzájemných konfliktů</p> <p>Nakreslí tematickou mapu s hlavními migračními tahy současného světa</p> <p>Sestaví Vennův diagram – srovnání života ve městě a na vesnici</p> <p>Nakreslí plán svého ideálního města s infrastrukturou</p>	<p>věková pyramida</p> <p>předproduktivní věk</p> <p>produktivní věk</p> <p>postproduktivní věk</p> <p>xenofobie</p> <p>rasismus</p> <p>apartheid</p> <p>národ</p> <p>nacionalismus</p> <p>fundamentalismus</p> <p>křesťanství</p> <p>katolicismus</p> <p>protestantismus</p> <p>pravoslavní</p> <p>hinduismus</p> <p>islám</p> <p>buddhismus</p> <p>animismus</p> <p>územní pohyb</p> <p>obyvatelstva</p> <p>migrace</p> <p>imigrace</p> <p>emigrace</p> <p>uprchlík</p> <p>azyl</p> <p>vesnice</p> <p>samota</p> <p>městys</p> <p>slumy</p> <p>aglomerace</p> <p>konurbace</p> <p>megalopolis</p> <p>urbanizace</p> <p>suburbanizace</p>
Tematický celek - Litosféra		
<p>analyzuje různé druhy poruch v litosféře</p>	<p>Graficky znázorní a popíše model zemského tělesa</p>	<p>litosféra</p>
<p>porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí</p>	<p>Ke každé části zemského tělesa přiřazuje z nabídky podstatných jmen, přídavných jmen, sloves a číslovek odpovídající vlastnosti.</p> <p>Vyjmenuje základní části pevného zemského tělesa</p>	<p>zemská kůra</p> <p>zemský plášť</p> <p>astenosféra</p> <p>zemské jádro</p>
<p>porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a</p>	<p>Popíše názvy a rozložení kontinentů v současnosti a v</p>	<p>litosférické (zemské) desky</p>

Zeměpis	1. ročník	
<p>objasní jejich vzájemné vztahy</p> <p>využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů</p>	<p>Objasní příčinu pohybu kontinentů</p> <p>Na konkrétních důkazech doloží teorii kontinentálního driftu</p> <p>Objasní, co je původcem endogenních procesů.</p> <p>Rozlišuje 3 hlavní typy rozhraní zemských desek</p> <p>Vysvětlí vliv endogenních sil na modelaci zemského povrchu.</p> <p>Nakreslí schéma sopky a popíše její jednotlivé části</p> <p>S pomocí mapy lokalizuje oblasti nejvíce ohrožené sopečnou a zemětřesnou činností</p> <p>Vysvětlí souvislost mezi typem rozhraní litosférických desek a konkrétním projevem endogenních sil.</p> <p>Objasní možné způsoby vzniku pohoří.</p> <p>Vyjmenuje hlavní orogeneze z geologické minulosti a doloží je lokací konkrétních pohoří</p> <p>Na konkrétních případech doloží vliv exogenních sil na přetváření reliéfu</p> <p>Přiřazuje pojmy k odpovídajícím přírodním útvarům</p> <p>Objasní zdroj energie pro působení exogenních činitelů na zemský povrch</p>	<p>kontinent</p> <p>kontinentální drift</p> <p>konvekční proudění</p> <p>Pangea</p> <p>Gondvana</p> <p>Laurasie</p> <p>endogenní síly</p> <p>zemětřesení</p> <p>hypocentrum</p> <p>epicentrum</p> <p>Richterova stupnice</p> <p>seizmograf</p> <p>vulkanismus</p> <p>vulkán</p> <p>Tichooceánský ohnivý kruh</p> <p>magma</p> <p>láva</p> <p>subdukce</p> <p>divergence</p> <p>konvergence</p> <p>San Andreas</p> <p>stratovulkán</p> <p>orogeneze</p> <p>pásemné pohoří</p> <p>kerné pohoří</p> <p>zvětrávání</p> <p>eroze</p> <p>reliéf</p> <p>geologický cyklus</p> <p>fluviální pochody</p> <p>kryogenní pochody</p> <p>biogenní pochody</p> <p>marinní pochody</p> <p>antropogenní pochody</p> <p>eolické pochody</p> <p>krasové jevy</p>
Tematický celek - Pedosféra		
<p>hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti</p>	<p>S pomocí tematické mapy vyjmenuje hlavní litosférické desky</p>	<p>pedosféra</p> <p>zvětralina</p>
<p>určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v</p>	<p>Na základě analýzy textu a s pomocí tematických map určuje půdní typy</p>	<p>matečná hornina</p> <p>půdotvorný proces</p>

Zeměpis	1. ročník	
<p>daném regionu</p> <p>vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu</p>	<p>Vysvětlí pojem půda a proces jejího vzniku</p> <p>Jmenuje hlavní složky půdy</p> <p>Vlastními slovy zhodnotí význam půd pro člověka a nezbytnost její ochrany</p> <p>Lokalizuje nejúrodnější oblasti ČR z hlediska kvality půd</p> <p>Uvede příklady kladného a záporného působení člověka na půdu</p>	<p>půdní profil</p> <p>půdní typy</p> <p>půdní druhy</p> <p>humus</p> <p>edafon</p> <p>degradace půd</p> <p>desertifikace</p>
Tematický celek - Hydrosféra		
<p>hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti</p>	<p>Seřadí jednotlivé složky hydrosféry podle množství vody v nich</p>	<p>povodí</p> <p>rozvodí</p> <p>úmoří</p>
<p>objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů</p>	<p>Přiřazuje názvy řek k jednotlivým odtokovým režimům</p> <p>Na konkrétních příkladech vysvětlí vlivy mořského proudu na pobřeží</p>	<p>pevninský ledovec</p> <p>horský ledovec</p> <p>sněžná čára</p>
<p>zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni</p>	<p>Doplňuje Vennův diagram – společné a rozdílné znaky jezer a umělých vodních ploch</p>	<p>hydrologický cyklus</p> <p>bezodtoká oblast</p> <p>okrajová moře</p> <p>středozevní moře</p> <p>šelf</p>
<p>zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu</p>		<p>oceánská pánev</p> <p>středoceánský hřbet</p> <p>hlubokomořský příkop</p> <p>salinita</p> <p>brakická voda</p> <p>mořské proudy</p> <p>vlnění vody</p> <p>tsunami</p> <p>mořské dmutí</p> <p>skočné a hluché dmutí</p>
Tematický celek - Atmosféra		
<p>čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje</p>	<p>Pomocí klimadiagramů charakterizuje podnebí vybraných míst světa</p>	<p>počasí a meteorologie</p> <p>cumulus (kupa)</p>
<p>objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů</p>	<p>Vysvětlí rozdíl mezi globálním oteplováním a skleníkovým efektem</p> <p>Objasní a uvede do souvislosti hodnoty naměřených veličin</p> <p>Do slepé mapy světa zakreslí oblasti s extrémním množstvím srážek a maximálními a minimálními teplotami, svá rozhodnutí zdůvodní</p> <p>Nakreslí a popíše jednotlivé atmosférické fronty</p> <p>Verbalizuje synoptickou mapu</p>	<p>stratus (sloha)</p> <p>cirrus (řasa)</p> <p>podnebí a klimatologie</p> <p>troposféra</p> <p>ozonosféra</p> <p>skleníkový efekt</p> <p>anticyklóna cyklóna</p> <p>pasáty a antipasáty</p> <p>monzuny</p>

Zeměpis	1. ročník	
		polární fronta teplá fronta studená fronta
Tematický celek - Biosféra		
rozliší hlavní biomy světa rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	Vyjmenuje jednotlivé biomy a přiřadí je příslušnému podnebnému pásu Pomocí areálové metody vymezení vegetační pásy na slepé mapě Odhalí chybu v textu, který popisuje jednotlivé biomy; s chybou pracuje a opraví ji Charakterizuje hospodářské využití biomů člověkem Na příkladech demonstuje adaptace živočichů a rostlin v jednotlivých biomech Pracuje se seznamem pojmů, které charakterizují jednotlivé biomy a roztřídí je do tabulky	biom tropický prales savana poušť subtropické lesy a křoviny lesy mírného pásu tajga step tundra polární poušť podnebí vegetační pás globální problémy ekosystém
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
Environmentální výchova - Životní prostředí regionu a České republiky		
Environmentální výchova - Problematika vztahů organismů a prostředí		